

Sygn. akt V KK 39/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSA del. do SN Ewa Plawgo (sprawozdawca)

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Józefa Gemry
w sprawie W. M.

skazanego z art. 207 §1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 20 kwietnia 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w P.

z dnia 17 października 2006 r., sygn. akt V K (...),

**uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

W. M. został oskarżony o to, że w okresie od 2001 r. do stycznia 2006 r. w P. znęcał się nad matką A. D. oraz swoim rodzeństwem Ł. M., J. M., K. M., A. M. w ten sposób, że wszczynał awantury, podczas których używał wobec nich słów uznanych powszechnie za obelżywe, groził im pozbawieniem życia, pobiciem, szarpał i popychał, tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w P., wyrokiem zaocznym z dnia 17 października 2006 r. – sygn. akt V K (...) – uznał W. M. za winnego popełnienia przestępstwa popełnionego w sposób wyżej opisany wypełniającego znamiona art. 207 § 1 k.k. i za przestępstwo to na podstawie art. 207 § 1 k.k. wymierzył mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 k.k., art. 70 § 1 pkt 2 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 5 lat, oddając oskarżonego pod dozór kuratora sądowego na mocy art. 73 § 1 k.k. oraz zobowiązując oskarżonego na podstawie art. 72 § 1 pkt 7 i 7a k.k. do powstrzymywania się od przychodzenia i przebywania w mieszkaniach pokrzywdzonych, w szczególności przy ul. G. w P. lub w innym, do którego przeprowadzą się pokrzywdzeni oraz do powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonymi i zbliżania się do nich na odległość mniejszą niż 100 metrów, orzekł o kosztach sądowych.

Wyrok ten uprawomocnił się dnia 18 listopada 2006 r.

Kasację od powyższego wyroku wniósł na korzyść skazanego Rzecznik Praw Obywatelskich, który zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. rażące i mające wpływ na jego treść naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. polegające na zaniechaniu wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy związanych z datą popełnienia czynu przez oskarżonego, co w efekcie doprowadziło do nieprawidłowego przyjęcia przez Sąd orzekający czasokresu czynu przestępczego przypisanego oskarżonemu i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich jest zasadna.

Zaskarżony wyrok został wydany z rażącym naruszeniem art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., w myśl których obowiązkiem Sądu jest wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a następnie dokładne określenie przypisanego czynu w wyroku. Czas popełnienia przestępstwa należy niewątpliwie do okoliczności istotnych w sprawie, co sprawia, że Sąd orzekający zobligowany jest do podjęcia czynności zmierzających do dokonania prawidłowych ustaleń także w tym zakresie. W pojęciu dokładnego określenia czynu przypisanego – o czym mowa w art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. – mieści się m. in. precyzyjne, tak jak to możliwe w

realiach danej sprawy, określenie czasu popełnienia przestępstwa. W opisie czynu przypisanego wyrokiem należy bowiem zawrzeć nie tylko sposób popełnienia tego przestępstwa, jego ewentualne skutki, rodzaj atakowanego dobra chronionego prawem, ale również czas i miejsce działania lub zaniechania sprawcy (por. postanowienie SN z dnia 28.06.2007 r., sygn. akt II KK 101/07- Lex nr 280739, wyrok SN z dnia 30.08.2006 r., sygn. akt III KK 262/06 – Lex nr 192998, wyrok SN z dnia 22.03.2012 r., sygn. akt IV KK 375/11 – OSNKW 2012/7/78). Czas ten, to okres objęty przestępczą działalnością, a w wypadku czynu kwalifikowanego z art. 207 § 1 k.k., ramy czasowe pomiędzy pierwszym, a ostatnim zachowaniem sprawcy składającym się na przypisany czyn.

Z treści zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Rejonowy w P. przypisał W. M. popełnienie występku z art. 207 § 1 kk w okresie od 2001 r. do stycznia 2006 r. Słusznie podniesiono w kasacji, że Sąd ten podczas rozpoznawania niniejszej sprawy dysponował odpisem wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 9 czerwca 2000 r. – sygn. akt VI K (...), mocą którego orzeczono wobec skazanego za czyn z art. 279 § 1 k.k. karę 1 roku i 2 miesiące pozbawienia wolności, na którym to odpisie umieszczono adnotację o odbyciu tej kary przez skazanego w okresie od dnia 7 grudnia 2002 r. do dnia 25 stycznia 2004 r., jak też o zaliczeniu na jej poczet okresu tymczasowego aresztowania od dnia 25 maja 2001 r. do dnia 7 czerwca 2001 r. Nadto – z dołączonych do akt danych o karalności W. M. wynika, że dnia 20 kwietnia 2001 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 29 kwietnia 1998 r. w sprawie o sygn. akt V K (...) – kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Podczas rozpoznania sprawy nie ustalono okresu jej odbywania. Należy również zauważyć, że matka skazanego A. D. zeznała na rozprawie, iż opisywane przez nią zachowania W. M. miały miejsce po opuszczeniu przez skazanego Zakładu Karnego, co nastąpiło – jak to określiła – „gdzieś tak od 2001 r.”, a wcześniej syn nie był „aż tak agresywny”. Powyższe – w istocie sprzeczne dane – winny skłonić Sąd orzekający do podjęcia czynności zmierzających do wyjaśnienia, w jakim okresie czasu objętym zarzutem aktu oskarżenia, skazany był pozbawiony wolności, bowiem okoliczności te mają istotne znaczenie dla prawidłowego ustalenia czasu popełnienia przestępstwa i tym samym dla prawidłowego

wyrokovania. Istota zarzucanych W. M. zachowań sprowadzała się bowiem do bezpośrednich działań w stosunku do pokrzywdzonych, co oznacza, że w okresie, w którym skazany był pozbawiony wolności, nie mógł się ich dopuszczać. Sąd Rejonowy w P. – mimo takiej ewidentnej konieczności – nie podjął nawet próby wyjaśnienia powyższych okoliczności, czym naruszył w sposób rażący art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. Porównanie ram czasowych przypisanego zaskarżonym wyrokiem czynu z okresem pozbawienia skazanego wolności – zwłaszcza zaś przy uwzględnieniu danych z k. 602 akt, z których wynika, że okres ten to 2 lata i prawie 9 miesięcy (od dnia 25 maja 2001 r. do dnia 14 lutego 2004 r.) uzasadnia twierdzenie, że rażąca obraza wskazanych w kasacji przepisów postępowania mogła mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. W wyżej wskazanych realiach prawidłowe ustalenie czasu popełnienia przestępstwa może bowiem w stopniu istotnym zaważyć na orzeczeniu o karze.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

r.g.